

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до навчального плану

Код та найменування спеціальності	032 Історія та археологія
Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий) рівень
Спеціалізація	всесвітня історія
Освітня програма	освітньо-наукова програма
Форма навчання	очна/заочна
Загальний обсяг у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи та строк навчання	42 кредити (з них 10 – за вибором)
Навчальний план, затверджений Вченою радою ДУ «Інститут всесвітньої історії НАН України» 26.05.2016 р. протокол № 5	
Відповідність вимогам стандарту вищої освіти (в разі наявності) –	
Відповідність вимогам професійного стандарту (в разі наявності) –	
Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання – згідно з вимогами ст. 5 Закону України «Про вищу освіту» особа має право здобувати ступінь доктора філософії за умови наявності у неї ступеня магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст»).	

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
I. Цикл загальної підготовки		
Загальнонаукові (філософські) компетентності	Формування системного наукового та загального культурного світогляду, професійної етики; оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями.	Філософія науки та культури Забезпечує Центр гуманітарної освіти НАН України (Розпорядження Президії Національної академії наук України № 328 від 30.05.2016 р.)
Мовні компетентності	Здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою (англійською або іншою відповідно до специфіки спеціальності) в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння	Іноземна мова професійного спрямування Забезпечує Центр наукових досліджень та

	іншомовних наукових текстів з відповідної спеціальності.	викладання іноземних мов НАН України (Розпорядження Президії Національної академії наук України № 328 від 30.05.2016 р.)
Науково-дослідницькі	Здатність до критичного аналізу і оцінки сучасних наукових досягнень, генерування нових ідей при вирішенні дослідницьких і практичних завдань, у т.ч. у міждисциплінарних галузях. Вміння проєктувати та здійснювати комплексні дослідження, у т.ч. міждисциплінарні, на основі цілісного системного наукового світогляду з використанням знань у сфері історії та філософії науки. Вміння визначати перспективні напрями розвитку і актуальні завдання досліджень у фундаментальних і прикладних сферах на основі вивчення і критичного осмислення вітчизняного і закордонного досвіду (також і іноземними мовами). Слідування етичним нормам у професійній діяльності.	Методика проведення дисертаційного дослідження в історичній науці
Професійні	Володіння методологічним інструментарієм науково-дослідницької діяльності у галузі історії. Володіння навичками проведення наукового дослідження з використанням новітніх інформаційно-комунікаційних технологій. Здатність до розробки новітніх методів дослідження і їх використання у самостійній науково-дослідницькій діяльності. Здатність до відповідальної самоорганізації науково-дослідницької роботи, виконання технологічних вимог і нормативів у професійній діяльності.	
Соціально-психологічні	Слідування етичним нормам у відносинах з членами наукового колективу, розвиток міжособистісного діалогу та взаємодії.	
Науково-дослідницькі	Вміння визначати актуальні наукові проблеми всесвітньої історії та окреслювати методи їх вирішення. Вміння проводити аналіз та синтез теоретичних знань заради отримання об'єктивно нових знань з конкретної	Новітні технології проведення історичних досліджень

	<p>проблеми всесвітньої історії. Вміння адаптувати і узагальнювати результати сучасних досліджень з всесвітньої історії для вирішення наукових і практичних проблем.</p> <p>Вміння давати експертну оцінку результатам дослідницької діяльності з всесвітньої історії, бути готовим до виконання обов'язків рецензента та опонента.</p> <p>Вміння застосовувати загальнонаукові, спеціальні та міждисциплінарні методи дослідження.</p>	
Професійні	<p>Засвоєння сучасного наукового апарату, вміння оцінювати історичну інформацію.</p> <p>Володіння комп'ютерними навичками та основами інформаційних технологій для опрацювання проблем всесвітньої історії.</p> <p>Володіння іноземною мовою та базою перекладознавства у сфері всесвітньої історії для застосування іноземних джерел у власному дослідженні, представленні власної наукової роботи іноземною мовою та фахової комунікації з закордонними колегами, для участі у міжнародних наукових проектах; підготовці аплікаційної форми іноземною мовою.</p> <p>Засвоєння навиків самоорганізації у навчально-практичній діяльності, здатності проводити наукові дослідження за кордоном.</p> <p>Готовність до використання багатовимірного дослідження, методів інших суміжних дисциплін для комплексного аналізу всесвітньої історії.</p>	
Соціально-психологічні	<p>Вміння налагоджувати професійні комунікативні зв'язки. Вміння встановлювати професійні міждисциплінарні та міжнаціональні контакти з колегами з інших країн.</p> <p>Вміння застосовувати новітні інформаційні технології навчання у вищій школі.</p> <p>Здатність брати відповідальність за організацію певного етапу колективної роботи.</p>	
Науково-дослідницькі	<p>Вміння визначити ключові пріоритети дослідження, грамотно сформулювати мету та завдання, вибрати відповідну методологію дослідження.</p> <p>Вміння засвоювати і застосовувати на</p>	<p>Культура мовлення і публічної презентації історичних</p>

	практиці професійну термінологію. Здатність на основі аналізу наявних джерел з теми, запропонувати власний інтелектуальний продукт: ідею, гіпотезу, концепцію тощо. Навички обґрунтування та аргументації власної позиції.	досліджень
Професійні	Навички презентації результатів дослідження. Вміння працювати з зарубіжними та іншомовними джерелами. Здатність організувати цікавий і змістовний публічний виступ. Навички написання та редагування наукових текстів. Вміння ефективно планувати час та складати індивідуальний графік роботи. Навички та участь в організації наукових заходів: круглих столів, конференцій тощо. Здатність продемонструвати ініціативність та творчий підхід до роботи.	
Соціально-психологічні	Вміння побудувати гармонійні відносини з колегами й налагодити плідну співпрацю в робочому колективі.	

II. Цикл професійної підготовки

Обов'язкові дисципліни

Науково-дослідницькі	Вміння використовувати набуті знання в процесі наукової та науково-педагогічної роботи. Оволодіти дослідницькими навичками та вміннями.	Актуальні проблеми всесвітньої історії
Професійні	Здатність виходити з базових знань в галузі гуманітарних наук (філософії, культурології, історії) у процесі формування власного світогляду, розуміти проблеми взаємовідносин людини і суспільства, забезпечення взаємозв'язку свободи і відповідальності, значення духовного і ціннісного вибору, розширювати світогляд у контексті одержаного культурологічного знання; вміння використовувати гуманітарні знання у своїй соціальній і професійній діяльності	
Соціально-психологічні	Готовність з повагою та дбайливо відноситись до історичної спадщини і культурних традицій, толерантно сприймати соціальні і культурні відмінності. Здатність розуміти рушійні сили та закономірності історичного процесу; місце людини в історичному процесі, політичній організації суспільства, використати ці	

	<p>знання у професійній діяльності.</p> <p>Мати культуру мислення, здатність до узагальнень, аналізу сприйняття інформації, постановки мети і вибору шляхів її досягнення, вміння з точки зору логіки вірно, аргументовано і ясно будувати усну та письмову мову. Отримати навички роботи у науковому колективі, прищеплення культури міжособистісного діалогу та взаємодії.</p>	
Системні	<p>Здатність аргументувати власну дослідницьку позицію та визначати її місце у сучасному історіографічному дискурсі.</p> <p>Наявність цілісних уявлень щодо ключових тенденцій та етапів розвитку сучасної світової історіографії. Проведення фахового аналізу історіографічного процесу.</p> <p>Вміння проектувати та реалізовувати власну науково-дослідницьку діяльність.</p>	<p>Актуальні проблеми всесвітньої історії сучасній історіографії</p> <p>у</p>
Інструментальні	<p>Базові знання структурних характеристик та ключових категорій провідних напрямів сучасної зарубіжної історіографії; вміння аналізувати сучасні методологічні підходи до вирішення актуальних історіографічних проблем;</p> <p>вміння застосовувати отримані знання під час проведення власних наукових досліджень.</p>	
Міжособистісні	<p>Навички групової роботи, міжособистісної взаємодії і спілкування. Вміння визначати етичні наслідки власної професійної діяльності.</p>	
Фахові	<p>Вміння складати історіографічні огляди та аналізувати стан наукової розробки досліджуваної проблеми; проводити фаховий аналіз змістовних компонентів сучасних історіографічних дискусій; аргументувати та захищати власну дослідницьку позицію.</p>	
Загальні	<p>Здатність породжувати нові ідеї. Оволодіння дослідницькими навичками та уміннями.</p> <p>Здатність працювати самостійно. Вміння використовувати отримані навички для системного наукового пошуку та подальшої їх трансляції.</p>	<p>Методологія сучасної української та світової історичної науки</p>
Фахові	<p>Засвоєння основ базових знань з фаху.</p> <p>Спроможність до синтезу та дедуктивного розв'язання теоретичних проблем, що виникають в процесі наукової діяльності.</p> <p>Здатність до вибору певного виду історичної інформації.</p>	
Професійно-комунікативні	<p>Здатність спілкуватися з експертами з інших галузей. Навички роботи у науковому</p>	

	колективі.	
Науково-дослідницькі	Самостійна орієнтація в проблемному полі аналізу єдності та багатомайття всесвітньо-історичного процесу. Вміння оперувати фактичним матеріалом та першоджерелами, групувати їх за певною тематикою, робити логічні висновки, що мають елементи наукової новизни. Навички застосування отриманих знань у науково-дослідницькій та педагогічній діяльності.	Логіка розвитку людства; історіософський дискурс
Професійні	Поглиблення професійних знань у галузі історіософії (філософії історії) шляхом застосування різноманітних методик компаративного аналізу та стадіально-цивілізаційного підходу. Вміння давати об'єктивну оцінку існуючим класичним концепціям світової історіософської думки та сучасним реаліям.	
Соціально-психологічні	Вміння формулювати та обстоювати власні наукові погляди без посилання на авторитети, готовність до взаємного вдосконалення та конструктивного наукового діалогу.	
Дисципліни за вибором		
Науково-дослідницькі	Оволодіння методиками комунікативного та аксіологічного підходів у реконструкції всесвітньо-історичного процесу через призму дослідження війни. Оволодіння дослідницькими навичками та вміннями. Вміння використовувати набуті знання в процесі дослідницької роботи.	Пам'ять про війну: ретроспектива та перспектива
Фахові	Засвоєння базових знань з фаху та здобуття практичного досвіду щодо застосування вмінь та навичок. Здатність до прогнозування та аналізу напрямів і результатів наукової діяльності груп і колективів істориків. Спроможність до розв'язання теоретичних проблем, що виникають в процесі науково-дослідницької діяльності.	
Соціально-психологічні	Здобуття навичок роботи у науковому колективі, застосування набутих знань до організації міжособистісного діалогу, взаємодії, розв'язання і профілактики конфліктів у колективі.	
Науково-дослідницькі	Оволодіння дослідницькими навичками та вміннями. Вміння використовувати набуті знання в процесі дослідницької та науково-педагогічної роботи. Оволодіння методиками комунікативного та	Культурно-історичні цінності: минуле й сучасність

	аксіологічного підходів у реконструкції всесвітньо-історичного процесу.	
Професійні	Засвоєння базових знань з професії. Здатність до прогнозування напрямів і аналізу результатів наукової діяльності груп і колективів істориків. Спроможність до синтезу та дедуктивного розв'язання теоретичних проблем, що виникають в процесі науково-дослідницької та педагогічної діяльності.	
Соціально- психологічні	Навички роботи у науковому колективі, застосування набутих знань до організації міжособистісного діалогу, взаємодії, розв'язання і профілактики конфліктів у колективі.	
Науково-дослідницькі	Вміння використовувати набуті знання в процесі науково-дослідницької роботи та проводити науковий пошук; визначати мету, завдання та інструментарій дослідження; аналізувати джерельну базу дослідження.	Історія науково- технічного поступу та екологічна безпека світу
Професійні	Засвоєння основ базових знань з фаху; здатність впроваджувати в наукову діяльність міждисциплінарний підхід; вміння використовувати новітні інформаційно-комунікативні технології у науковому пошуку; оцінка рівня аргументованості різних версій, гіпотез і теорій про події та явища в історії науки і техніки; спроможність до аналізу, порівняння, синтезу та дедуктивного розв'язання теоретичних проблем, що виникають в процесі наукової діяльності; отримання навичок підготовки презентацій та публічних виступів на наукових заходах.	
Соціально- психологічні	Навички роботи у науковому колективі та формування культури міжособистісної комунікації; усвідомлення цінності пам'яток історії науки і техніки та природних пам'яток і сприяння їх збереженню; розуміння важливості захисту довкілля для забезпечення екологічної безпеки на національному, регіональному та глобальному рівні.	
Загальні	Уміння працювати з науковою літературою, знаходити й аналізувати інформацію з різних джерел. Знання іноземних мов. Набуття комп'ютерних навичок на рівні користувача ПК. Здатність працювати самостійно, вміння планувати та організовувати власну науково-дослідницьку діяльність.	Економічна історія світу

Науково-дослідницькі	<p>Оволодіння дослідницькими навичками та уміннями, методологічним інструментарієм наукових досліджень.</p> <p>Здатність аналізувати набуті знання та використовувати їх для системного наукового пошуку.</p> <p>Здатність генерувати нові ідеї, аргументувати власну дослідницьку позицію та визначати її місце у сучасному науковому дискурсі.</p> <p>Вміння організовувати апробацію та публікацію результатів власних наукових досліджень.</p> <p>Вміння аналізувати сучасні методологічні підходи до вирішення актуальних проблем економічної історії.</p>	
Професійні (фахові)	<p>Засвоєння основ базових знань з професії.</p> <p>Вміння аналізувати особливості економічного розвитку окремих країн і регіонів світу із застосуванням історичного підходу.</p> <p>Здатність на підставі аналізу та узагальнення прогнозувати економічний розвиток окремих країн та реально оцінювати майбутні перспективи світової економіки; аналізувати сучасні тенденції в економіці України.</p>	
Соціально-психологічні	<p>Навички роботи у науковому колективі, прищеплення культури міжособистісного діалогу та взаємодії.</p> <p>Здатність спілкуватися з експертами з інших галузей науки. Вміння визначати етичні наслідки власної професійної діяльності.</p>	
Системні	<p>Здатність аргументувати власну дослідницьку позицію та визначати її місце у сучасному науковому дискурсі країни, що досліджується.</p> <p>Наявність цілісних уявлень щодо ключових тенденцій та етапів розвитку історії країни, що досліджується. Підготовка майбутніх дослідників до проведення фахового аналізу історії країни, що досліджується. Вміння проектувати та реалізовувати власну науково-дослідницьку діяльність.</p>	Історія країни, що досліджується (за вибором)
Інструментальні	<p>Базові знання структурних характеристик та ключових категорій з тематики історії країни, що досліджується; вміння аналізувати сучасні методологічні підходи до вирішення актуальних проблем країни, що досліджується;</p> <p>вміння застосовувати отримані знання під час проведення власних наукових</p>	

	досліджень.	
Міжособистісні	Навички групової роботи, міжособистісної взаємодії і спілкування. Вміння визначати етичні наслідки власної професійної діяльності.	
Фахові	Засвоєння основ базових знань з професії. Спроможність до синтезу та дедуктивного розв'язання теоретичних проблем, що виникають в процесі наукової діяльності. Уміння знаходити та аналізувати інформацію з різних джерел; аргументувати власну дослідницьку позицію.	

**Керівник проектної групи
(гарант освітньо-наукової програми):
Директор ДУ «Інститут
всесвітньої історії НАН України»**

А.І. Кудряченко